

3 Μαΐου 2021

Ιερ. Χρυσοστόμου, «Λόγος Κατηχητικός»: Το μήνυμα της χαράς, της αγάπης, της σωτηρίας και της συγχωρητικότητας!

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Δρ. Νίκος Ορφανίδης, φιλόλογος - λογοτέχνης](#)

Δεν ξέρω να υπάρχει σπουδαιότερο θεολογικώς και εορταστικώς κείμενο για την ανάσταση και την αγάπη και τη χαρά του Κυρίου μας από τον Κατηχητικό Λόγο του ιερού Χρυσοστόμου, που διαβάζουμε τη νύχτα της αναστάσεως, στο τέλος της Θείας Λειτουργίας.

«Του εν Αγίοις Πατρός ημών Ιωάννου αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως του Χρυσοστόμου, «Λόγος Κατηχητικός», εις την αγίαν και λαμπροφόρον ημέραν της ενδόξου και σωτηριώδους Χριστού του Θεού ημών, αναστάσεως».

Έτσι επιγράφεται ο Λόγος του ιερού Χρυσοστόμου που αναφέρεται -και είναι σημαντικό αυτό- «Εις την αγίαν και λαμπροφόρον ημέραν της ενδόξου και σωτηριώδους Χριστού του Θεού ημών, αναστάσεως». Η ανάστασις του Κυρίου είναι και Αγία και λαμπροφόρος και ένδοξος και σωτηριώδης. Και όσα γνωρίσματά της αναφέρονται, δεν είναι θεολογικώς τυχαία. Είναι εξόχως σημαντικά. Και κρίσιμα.

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος.

Σκέφτομαι αυτό το μήνυμα της χαράς και της αγάπης και της σωτηρίας και της συγχωρητικότητας, που αναδεικνύει και προβάλλει ο Ιερός Χρυσόστομος. Αυτή την πρόσκληση εις το δείπνο της χαράς. Και η πρόσκληση απευθύνεται σε όλους.

Η εκκλησία μας μας προσκαλεί να εισέλθουμε στον λαμπρόφορο τόπο της αναστάσεως του Κυρίου, που είναι τόπος χαράς. Και ευλογίας. Και αγάπης. Και αποδοχής. Γιατί εδώ όλοι χωρούμε μαζί. Συν-χωρούμε. Γιατί είναι η αγκαλιά του Κυρίου μας το Δείπνο και η χαρά της Αναστάσεώς Του.

«Εἰ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος ἀπολαύτω τῆς καλῆς ταύτης καὶ λαμπρᾶς πανηγύρεως,

Εἰ τις δούλος εὐγνώμων, εἰσελθέτω χαίρων εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ,

Εἰ τις ἔκαμε νηστεύων, ἀπολαύτω νῦν τὸ δηνᾶριον,

Εἰ τις ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τὸ δίκαιον ὄφλημα,

Εἰ τις μετὰ τὴν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως εορτασάτω,

Εἰ τις μετὰ τὴν ἕκτην ἔφθασε, μηδὲν ἀμφιβαλλέτω, καὶ γὰρ οὐδὲν ζημιούται,

Εἰ τις ὑστέρησεν εἰς τὴν ἐνάτην, προσελθέτω, μηδὲν ἐνδοιάζων,

Εἰ τις εἰς μόνην ἔφθασε τὴν ἐνδεκάτην, μὴ φοβηθῆ τὴν βραδύτητα, φιλότιμος γὰρ ὢν ὁ Δεσπότης, δέχεται τὸν ἔσχατον, καθάπερ καὶ τὸν πρῶτον, ἀναπαύει τὸν τῆς ἐνδεκάτης, ὡς τὸν ἐργασάμενον ἀπὸ τῆς πρώτης, καὶ τὸν ὕστερον ἐλεεῖ, καὶ τὸν πρῶτον θεραπεύει, κακεῖνῳ δίδωσι, καὶ τούτῳ χαρίζεται, καὶ τὰ ἔργα δέχεται, καὶ τὴν γνώμην ἀσπάζεται, καὶ τὴν πράξιν τιμᾷ, καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ, οὐκ οὖν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ πρῶτοι καὶ δεῦτεροι τὸν μισθὸν ἀπολαύετε,

Πλούσιοι καὶ πένητες μέτ' ἀλλήλων χορεύσατε,

Ἐγκρατεῖς καὶ ράθυμοι τὴν ἡμέραν τιμήσατε,

Νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες, εὐφράνθητε σήμερον, ἡ τράπεζα γέμει τρυφήσατε πάντες, ὁ μόσχος πολὺς μηδεὶς ἐξέλθη πεινῶν, Πάντες ἀπολαύετε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως.

Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος,

Μηδεὶς θρηνεῖτω πενίαν· εφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία,

Μηδεὶς οδυρέσθω πταίσματα, συγγνώμη γὰρ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε,

Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον, ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς τοῦ Σωτήρος ὁ θάνατος,

Ἐσβησεν αὐτόν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος, ἐσκύλευσε τὸν Ἄδην, ὁ κατελθὼν εἰς τὸν Ἄδην, ἐπικράνην αὐτόν, γευσάμενον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ τούτο προλαβὼν Ἡσαΐας, ἐβόησεν, ὁ Ἄδης, φησὶν, ἐπικράνηθι συναντήσας σοὶ κάτω, ἐπικράνηθι, καὶ γὰρ κατηργήθη, ἐπικράνηθι, καὶ γὰρ ἐνεπαίχθη, ἐπικράνηθι, καὶ γὰρ ἐνεκρώθη, ἐπικράνηθι, καὶ γὰρ καθηρέθη, ἐπικράνηθι, καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη,

Ἐλαβε σῶμα, καὶ Θεῷ περιέτυχεν,

Ἐλαβε γῆν, καὶ συνήντησεν οὐρανῶ,

Ἐλαβεν, ὅπερ ἐβλεπε, καὶ πέπτωκεν, ὅθεν οὐκ ἐβλεπε,

Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον; ποῦ σου Ἄδη τὸ νίκος;

Ἀνέστη Χριστός, καὶ συ καταβέβλησαι,

Ἀνέστη Χριστός καὶ πεπτώκασι δαίμονες,

Ἀνέστη Χριστός, καὶ χαίρουσιν Ἄγγελοι,

Ἀνέστη Χριστός, καὶ ζωὴ πολιτεύεται Ἀνέστη Χριστός, καὶ νεκρός οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος, Χριστός γὰρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο,

Αυτώ η δόξα και το κράτος εις τους αιώνας των αιώνων, αμήν».

Διαβάζοντας αυτή τη σωτηριολογική πρόσκληση, στέκομαι σε εκείνο το κυριολεκτικό, αλλά και ιδιαζόντως αλληγορικό: «Νηστεύσαντες και μη νηστεύσαντες, ευφράνθητε σήμερον, η τράπεζα γέμει τρυφήσατε πάντες...» Να, η απόλυτη αγάπη και δωρεά του Κυρίου. Γιατί «συγγνώμη γαρ εκ του τάφου ανέτειλε».

Έτσι η δικανική εκείνη αντίληψη της σωτηρίας αφήνεται οπίσω. Σκέφτομαι εκείνο το «εξ έργων νόμου ου δικαιωθήσεται πάσα σαρξ ενώπιον αυτού» («Προς Ρωμαίους 3, 20).

Αλλά και όλα εκείνα τα εκπληκτικά περί θανάτου, με το «Πού σου θάνατε το κέντρον; πού σου Άδη το νίκος; Ανέστη Χριστός, και συ καταβέβλησαι, Ανέστη Χριστός και πεπτώκασι δαίμονες, Ανέστη Χριστός, και χαίρουσιν Άγγελοι, Ανέστη Χριστός, και ζωή πολιτεύεται, Ανέστη Χριστός, και νεκρός ουδείς επί μνήματος, Χριστός γαρ εγερθείς εκ νεκρών απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο, Αυτώ η δόξα και το κράτος εις τους αιώνας των αιώνων, αμήν».

Να, το χαρμόσυνο μήνυμα της αναστάσεως και της κατανίκησης του Θανάτου. Αυτό κι αν είναι η πλήρης ανατροπή της ιστορίας και της κατάστασης της Πτώσεως, υπό την οποία τελούσε ο άνθρωπος, με τον κυρίαρχο εκείνο φόβο του Θανάτου. Τώρα, όμως, ο Θάνατος συνετρίβη και κατενικήθη και εξέλιπε, καθώς οδηγούμεθα πλέον εις «Ανάστασιν ζωής».

Είναι και εκείνο το «Ανέστη Χριστός και πεπτώκασι δαίμονες, Ανέστη Χριστός, και χαίρουσιν Άγγελοι, Ανέστη Χριστός, και ζωή πολιτεύεται». Και ο Άδης «επικράνθη συναντήσας σοι κάτω, επικράνθη, και γαρ κατηργήθη, επικράνθη, και γαρ ενεπαίχθη, επικράνθη, και γαρ ενεκρώθη, επικράνθη, και γαρ καθηρέθη, επικράνθη, και γαρ εδεσμεύθη...» Να ο θριαμβευτικός λόγος της κατανίκησης του Θανάτου. Ο θριαμβευτικός λόγος της αναστάσεως.

Κλείνω, λοιπόν, αυτά τα ελάχιστα με το «Ότε κατήλθες προς τον θάνατον».

Απολυτίκιον. Ήχος β΄.

«Ότε κατήλθες προς τον θάνατον, η Ζωή η αθάνατος, τότε τον Άδην ενέκρωσας τη αστραπή της θεότητος, ότε δε και του τεθνεώτας εκ των καταχθονίων ανέστησας, πάσαι αι Δυνάμεις των επουρανίων εκραύγαζον, Ζωοδότα Χριστέ ο Θεός ημών δόξα σοι».

Νίκου Ορφανίδη, «Πορεία προς την Ζωηφόρον Ανάστασιν, Δώδεκα κείμενα για την Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα και την Ανάσταση του Κυρίου».

<https://bit.ly/2RnPIyg>